

Talenkennis en werkloosheid in Ronse

Sommigen prijzen de faciliteiten omwille van de focus op meertaligheid. In deze geglobaliseerde wereld is de kennis van meerdere talen inderdaad een belangrijke troef. Voor N-VA Ronse druist deze visie echter in tegen de maatschappelijke realiteit in onze stad. Nederlandsonkundigheid vormt immers een enorme barrière voor integratie in de maatschappij en de weg naar de arbeidsmarkt. De cijfers (juni 2011) leggen deze realiteit bloot. Ronse kent een

'Van de niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) in Ronse heeft 48% geen of slechts een beperkte kennis van het Nederlands.'

werkloosheidsgraad van meer dan 11% (in oktober 2011 is dat opgelopen tot 12,34%). Van de niet-werkende werkzoekenden (NWWZ) heeft 48% geen of slechts een beperkte kennis van het Nederlands. Dat vormt een groot probleem voor de toekomst van onze stad.

De lokale arbeidsmarkt in Ronse is weinig rooskleurig

Matthias Diependaele, Vlaams N-VA parlementslid uit de regio, bevroegde Vlaams minister van Werk, Philippe Muyters over de arbeidsmarkt en de talenkennis in onze stad. De cijfers leggen de vinger op de wonde.

Na Antwerpen heeft de taalgrensgemeente Ronse de hoogste werkloosheidsgraad van Vlaanderen. In juni 2011 waren er 1.195 NWWZ. Daarmee heeft de stad een werkloosheidsgraad van 11,17%. Dat is ver boven het Vlaamse gemiddelde van 6,23% of 5,61% in de regio Zuid-Oost-Vlaanderen.

De VDAB-publicatie, 'VDAB Ontcijfert' nummer 24¹, analyseert de kennis van het Nederlands bij werkzoekenden. Van het aantal NWWZ heeft eind juni 2011 15,8% in Vlaanderen geen of een beperkte kennis van het Nederlands. De studie bevestigt de taalachterstand in de Vlaamse rand rond Brussel, de centrumsteden en de taalgrensgemeenten.

In de cluster van de taalgrensgemeenten heeft gemiddeld 1 op 5 van de werkzoekenden een taalachterstand. Ronse wijkt ver af van het gemiddelde. In juni 2011 hadden 575 van de 1.195 of 48,1% van de NWWZ geen of slechts een beperkte kennis van het Nederlands.

Daarmee wordt de tendens bevestigd. In juni 2010 bedroeg dit percentage 45,44% en in juni 2009 47,95%. Kijken we naar de regio Zuid-Oost-Vlaanderen dan was dat in juni 2011 gemiddeld 16,75%.

¹ VDAB ontcijfert - nr. 24: Taalachterstand Nederlands bij werkzoekenden

Van alle werkzoekenden hebben 543 of 45% van de NWWZ het Frans als moedertaal. De studie van VDAB merkt eveneens op dat de taalachterstand van het Nederlands niet alleen het gevolg is van Franstalige autochtone werkzoekenden, maar eveneens van de buitenlandse migratie. In juni 2011 waren 474 of 39,7% van de niet-werkende werkzoekenden van allochtone origine, 117 of 9,8% had geen Europese nationaliteit.

In het VIONA-onderzoek omtrent de regionale verschillen in arbeidsvraag en arbeidsaanbod door Idea-consult², blijkt dat tegen 2015 de werkloosheid in alle Vlaamse gemeenten zal dalen. De vooruitzichten voor onze stad zijn echter minder rooskleurig. De neerwaartse tendens zal in onze Hermesstad veel kleiner zijn dan in de rest van Vlaanderen. Voor 2015 wordt nog steeds een werkloosheidsgraad van 11,9% verwacht.

Talenkennis is cruciaal voor het vinden van werk

Nederlandsonkundigheid vormt een enorme barrière in de zoektocht naar werk. Recent onderzoek door VIVES³ heeft aangetoond dat een zwakkere taalvaardigheid één van de verklarende factoren is voor de achtergestelde positie van allochtonen op de arbeidsmarkt. In het onderzoek werd geconcludeerd dat bij allochtonen taalvaardigheid meer bepalend is voor de kans op tewerkstelling, dan de scholingsgraad.

² VIONA-rapport: Regionale verschillen in arbeidsvraag en arbeidsaanbod (Idea Consult), juni 2011

³ Vives Briefings: Verschillen in jobretentie tussen autochtone en allochtone werknemers na een individuele beroepsopleiding in de onderneming (11 augustus 2011)

De inburgeringsplicht voor nieuw- en oudkomers geeft aan VDAB en het OCMW de nodige instrumenten om werkzoekenden te verplichten om zich in te burgeren en taallessen Nederlands te volgen. Immers het volgen van taallessen Nederlands is een vereiste van de werkbereidheid voor alle Nederlandsonkundige NWWZ.

Sinds 2009 voert VDAB een *sluitend taalbeleid* NT2 waarbij anderstalige werkzoekenden worden verplicht om Nederlands te leren. In het kader van het *sluitend taalbeleid* screent de VDAB automatisch de werkzoekende op de kennis van het Nederlands. Binnen de zes maanden moet een initiatief

'Bij allochtonen is taalvaardigheid meer bepalend voor de kans op tewerkstelling, dan de scholingsgraad.'

worden genomen om de talenkennis te verbeteren. Men kan hiervoor de werkzoekenden doorverwijzen naar het Huis van het Nederlands voor een niveaubepaling en een ondersteuningsaanbod op maat. De doorverwijzingen naar het Huis van het Nederlands kent een stijgende tendens, maar blijft beperkt. Volgend schema werpt een blik op het aantal doorverwijzingen vanuit VDAB naar het Huis van het Nederlands voor de periode 2009 - 2011:

	2009	2010	2011	Eindtotaal
			Onvolledige cijfers	
Totaal	43	170	146	359

Bron: studiedienst VDAB

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal NWWZ die de opleidingen Nederlands als tweede taal (NT2) in de

periode 2006 – 2011 (t.e.m. 30 september 2011) hebben beëindigd:

NWWZ in opleiding NT2 bij partners							
	'06	'07	'08	'09	'10	'11	Tot.
Richtgraad 1.1 (basisopl.)	24	23	71	113	150	101	482
Richtgraad > 1.1		3	50	80	104	45	282
Totaal	24	26	121	193	254	146	764
NWWZ in opleiding NT2 bij VDAB							
Totaal	117	83	33	46	59	27	365
Algemeen totaal	141	109	154	239	313	173	1129

Bron: studiedienst VDAB

In 2010 waren er 313 cursisten voor een (basis)cursus Nederlands. In vergelijking met 2006 is dat meer dan een verdubbeling. Voor 2011 zijn er echter 173 cursisten NT2. De cijfers geven nog geen volledig overzicht van 2011 omdat ze werden verzameld tot en met 30 september 2011. Gezien het groot aantal Nederlandsonkundigen blijft dit nog beperkt, een nadere analyse kan dit verder uitklaren

Tenslotte is een overzicht terug te vinden over de afhakers tijdens de opleidingen. Dit betekent echter niet dat de cursus negatief werd stopgezet. Een groot deel haakte af omwille van een tewerkstelling.

NWWZ die een opleiding NT2 bij partners vroegtijdig hebben beëindigd							
	'06	'07	'08	'09	'10	'11	Tot.
Richtgraad 1.1 (basisopleiding)		5	19	21	61	32	138
Richtgraad > 1.1		1	25	15	26	10	77
Totaal		6	44	36	87	42	215
NWWZ in opleiding NT2 bij VDAB vroegtijdig hebben beëindigd							
Totaal	45	23	10	13	17	6	114
Algemeen totaal	45	29	54	49	104	48	329

Bron: studiedienst VDAB

In Ronse zijn er geen wachttijden en beantwoordt het aanbod aan de vraag. Jaarlijks worden 4 groepen van Nederlands voor technische beroepen georganiseerd.

Dat betekent een verdubbeling van het aanbod in 2010. Voor specifieke cursussen voor administratieve en zorgberoepen bestaat er onvoldoende vraag. Kandidaten worden dan naar Oudenaarde of Aalst doorverwezen.

Het volgen van een opleiding Nederlands is maar nuttig als de verworven kennis wordt onderhouden. Vlaams Minister van Werk, Philippe Muyters, erkent de noodzaak om de taal te kunnen oefenen, echter *'het oefenveld' in gemeenten als Ronse of in de Vlaamse Rand volstaat soms niet voor deze cursisten die immers in het gewone dagelijkse leven met een andere taal dan het Nederlands kunnen functioneren'*.

Vandaar werkt VDAB meer en meer met geïntegreerde trajecten waarbij het Nederlandse een deel wordt van een beroepsopleiding.

Tenslotte werd in 2010 en 2011 telkens 1 dossier met een transmissie doorverwezen naar de RVA omwille van een weigering van een opleiding Nederlands. In 2007 waren dat 3 dossiers. In 2008 en 2009 vonden er geen transmissies plaats omwille van deze reden.

Bij een transmissie maakt de VDAB het dossier van de werkloze over aan de RVA, die op haar beurt sanctioneert. In tegenstelling tot voorheen, waarbij taal slechts één van de elementen was bij de beoordeling, wordt sinds september 2011 het weigeren van een taalopleiding gelijkgesteld met het weigeren van een beroepsgerichte opleiding. Een voldoende reden dus om over te gaan tot een transmissie. Minister Muyters zet daarmee anderstalige werklozen aan om Nederlands te leren. Dit betekent een belangrijke stok achter de deur om werkzoekenden te wijzen op hun verantwoordelijkheid.

Taalverwerving is een absolute prioriteit

De minister heeft de opdracht gegeven aan VDAB om in de Vlaamse Rand een extra schakelpakket te ontwikkelen om anderstalige werkzoekenden via specifieke bemiddelingsacties met taalondersteuning toe te leiden naar een job waar een beperkte kennis volstaat. Een evaluatie wordt afgewacht om dit ook in andere regio's te organiseren.

Eveneens is men in de provincie Vlaams-Brabant in augustus 2011 gestart met een grootschalige campagne voor de promotie van taallessen voor anderstaligen. Deze campagne focust op werk en heeft de slogan: *'Verdubbel uw kansen. Vind een goede job via een cursus Nederlands'*. De campagne steunt op verschillende pijlers: affiches in gemeentehuizen, OCMW's, bibliotheken, werkwinkels en op lijnbussen, het verdelen van een flyer aan huis en de Wis-computers van de VDAB. Dit zijn twee waardevolle voorbeelden die inspirerend zijn voor onze stad.

Het aantal NWWZ en hun Nederlandsonkundigheid zijn in onze stad veel hoger dan de ons omringende steden uit de regio Zuid-Oost-Vlaanderen en Vlaanderen. Dit werpt een schaduw op de toekomst van onze stad. De kennis van het Nederlands is immers een belangrijke stap voor de integratie in de maatschappij en het versterken van de arbeidsmarktpositie. Onderzoek heeft uitgewezen dat voor allochtonen de kennis van het Nederlands primeert op de scholingsgraad.

Dat Ronse als enige torenhoog uitsteekt in de regio zegt veel over de positie van onze stad en het failliet van de faciliteiten. Onze

stad is immers de enige met taalfaciliteiten voor Franstaligen. Deze creëren de perceptie van tweetaligheid en dat vormt een aantrekkingspool voor heel wat Franstaligen die zich hier vestigen. De faciliteiten betekenen een rem op een verdere ontwikkeling. De cijfers tonen de nefaste maatschappelijke gevolgen van de specifieke taalregeling. Op dat vlak blijft onze stad de gevolgen dragen van een onaangepast en nadelig taalregime. Vandaar pleit N-VA Ronse voor de afschaffing van de faciliteiten.

Het gaat uiteraard verder dan dat. Voor N-VA Ronse moet taalondersteuning en het voorzien van voldoende mogelijkheden voor taalverwerving een absolute prioriteit zijn voor de stad. In het verleden werden al heel wat inspanningen

'Het verwerven van het Nederlands moet de inzet zijn van het beleid voor de komende jaren.'

geleverd, maar de cijfers tonen aan dat de vruchten er onvoldoende van worden geplukt. De kennis van het Nederlands creëert kansen en deze moet men met beide handen grijpen. Een goed opleidings- en ondersteuningsaanbod zijn belangrijk. Daarvoor dient te worden afgestemd tussen de verschillende lokale beleidsdomeinen, de Vlaamse overheid en de diverse actoren uit werk en onderwijs. Tenslotte is een sensibilisering- en promotiecampagne een belangrijke stap om anderstaligen te stimuleren.

Het verwerven van het Nederlands moet de inzet zijn van het beleid voor de komende jaren, want dat vormt een cruciale sleutel!

Meer informatie:
www.n-va.be/ronse